

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919202976
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6919202976.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Ivicy Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša, v spore žalobcu S. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX B. J.. XX, právne zastúpeného F. V.. Y. H., F. N. XXX XX L., K. X., proti žalovanému B. M., nar. XX. XX. XXXX, zomrel XX. XX. XXXX, naposledy bytom XXX XX Z. XX, právne zastúpeného advokátom V.. W.. O. Z., F. N. XXX XX L. M., U. B. XX, po ktorom v konaní pokračujú právni nástupcovia žalovaného: 1/ V. M., rod. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX Z. XX, 2/ B. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX L. M., P. K. XXXX/XX a 3/ W. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX Z. X., všetci právne zastúpení advokátom V.. W.. O. Z., F. N. XXX XX L. M., U.. B. XX, za účasti intervenienta na strane žalovaného: F. - M. B., F. so sídlom XXX XX Z., X. L., R.: XX XXX XXX, o zaplatenie 30.000 € s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 10C/23/2019-112 zo dňa 15. 10. 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania **p o t v r d z u j e .**
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej ostáva **n e d o t k n u t ý .**
- III. Žalobcovi sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 12.450 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok), v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol (II. výrok) a priznal žalobcovi voči žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy 12.450 € (III. výrok).

2. Rozsudok okresného súdu sa stal vo výroku I. a II. právoplatným, pretože odvolanie žalovaného bolo podané len proti výroku III. o trovách konania.

3. Okresný súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vychádzal zo základu prejednávaneho sporu (existencie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy). Uviedol, že pri rozhodovaní o trovách konania v prípade, kedy rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, sa procesný úspech posudzuje len vo vzťahu k výsledku sporu ohľadne základu nároku, preto skutočnosť, že došlo aj k čiastočnému zamietnutiu žaloby žalobcu v prevyšujúcej časti, nemá na rozhodnutie o trovách konania žiadny vplyv. V tomto prípade sa výška náhrady trov konania odvíja len od prisúdenej sumy bez ohľadu na pôvodný predmet konania. Teda aj v režime ustanovenia § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) má žalobca plný úspech, pretože za situácie, že základ nároku bol daný a len výška plnenia (nemajetkovej ujmy) závisela od úvahy súdu, zamietnutie žaloby v prevyšujúcej časti nepredstavuje úspech žalovaného a intervenienta na strane žalovaného, ale je len dôsledkom úvahy súdu. Súd preto rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % účelne vynaložených trov z prisúdenej sumy 12.450 €.

4. Proti rozsudku okresného podal žalovaný v časti výroku III. o náhrade trov konania včas odvolanie, a to z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Uviedol, že okresný súd pri rozhodovaní o trovách konania rozhodol nesprávne, keď náhradu trov konania priznal z „prisúdenej sumy“ a nevychádzal z ust. § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. S poukazom na toto ustanovenie nie je možné prisvedčiť právnomu názoru okresného súdu, že žalobca má nárok na náhradu trov konania z výšky priznaného plnenia, pretože žalobca má nárok na náhradu trov konania pri nemajetkovej ujme len z tarifnej hodnoty 2.000 €. V odvolaní v tejto súvislosti odkázal na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo/154/2010 zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 5 Cdo/244/2011 zo dňa 04. 04. 2012 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 204/2017 zo dňa 19. 04. 2017. Na základe uvedených skutočností žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle ust. § 388 CSP zmenil tak, že žiadnej zo strán nepriznáva náhradu trov konania alebo alternatívne, aby žalobcovi priznal náhradu trov konania z tarifnej hodnoty 2.000 €. Žiadal tiež o priznanie trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

5. K odvolaniu žalovaného podal vyjadrenie intervenient, v ktorom uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s obsahom odvolania žalovaného. Je rovnakého názoru, že okresný súd pri rozhodovaní o trovách konania nesprávne rozhodol, keď náhradu trov konania priznal „z prisúdenej sumy“ a nevychádzal z ust. § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Žalobca tak má nárok na náhradu trov konania pri nemajetkovej ujme len z tarifnej hodnoty 2.000 €. S poukazom na uvedené, podľa názoru intervenienta, okresný súd priznal žalobcovi trovy nad rámec zákona. Žiadal, aby odvolací súd vyhovel podanému odvolaniu žalovaného v celom rozsahu.

6. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací a príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP včas podané odvolanie prejednal, rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal v medziach daných ust. § 379 a 380 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (à contrario) CSP uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP v napadnutom výroku potvrdil, a to z nasledujúcich dôvodov:

7. Odvolací súd po predložení veci zo spisu zistil, že žalovaný počas odvolacieho konania zomrel a z uznesenia Okresného súdu Rimavská Sobota o dedičstve sp. zn. 3D/24/2020 zo dňa 04. 03. 2020 sa oboznámil s okruhom dedičov po poručiťelovi. Súd v súlade s § 63 ods. 1 a 2 CSP následne vydal uznesenie č. k. 16Co/3/2020-200 zo dňa 27. 05. 2020 o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami žalovaného, ktorými sú: 1/ V. M., rod. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX Z. XX, 2/ B. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX L. M., P. K. XXXX/XX a 3/ W. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX Z. X. Súčasne právneho zástupcu žalovaného vyzval, aby sa vyjadril, či bude ďalej v konaní zastupovať aj právnych nástupcov žalovaného. Právny zástupca dňa 15. 06. 2020 tunajšiemu súdu oznámil, že v konaní bude právnych nástupcov žalovaného zastupovať a priložil plnú moc.

8. Právni nástupcovia v súlade s § 65 ods. 1 CSP, prijímajú stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho predchodcu, t. j. ku dňu 17. 12. 2019, kedy žalovaný zomrel. Odvolanie žalovaného bolo na súde podané dňa 14. 11. 2019. Právny zástupca dedičov žalovaného neurobil žiaden úkon v súvislosti s podaným odvolaním, a preto má odvolací súd za to, že na podanom odvolaní žalovaného jeho právni nástupcovia naďalej trvajú.

9. Žalobca sa v konaní vo veci samej domáhal zaplatenia sumy 30.000 € ako náhrady nemajetkovej ujmy, nakoľko utrpel škodu na svojom motorovom vozidle, na zdraví, ale predovšetkým mu bola spôsobená ujma úmrtím jeho dcéry I. O. nar. XX. XX. XXXX, a to účasťou na dopravnej nehode dňa XX. XX. XXXX, v súvislosti s ktorou bol žalovaný rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 13. 02. 2018, sp. zn. 2T/97/2017, aj odsúdený a uznaný vinným zo spáchania prečinov usmrtienia a ublíženia na zdraví. V trestnom konaní súd žalobcu odkázal s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy na civilné konanie, v ktorom okresný súd napadnutým rozsudkom čiastočne vyhovel nároku žalobcu, čo do priznania nemajetkovej ujmy v sume 12.450 € a vo zvyšku žalobu zamietol ako nedôvodnú. Následne súd úspešnému žalobcovi priznal právo na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 % z celej prisúdenej sumy.

10. Podľa § 11 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

11. Podľa § 13 ods. 1,2 a 3 OZ písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením (1). Privolenie nie je potrebné, ak sa vyhotovia alebo použijú písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky, zvukové alebo obrazové a zvukové záznamy na úradné účely na základe zákona (2). Podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy sa môžu bez privolenia fyzickej osoby vyhotoviť alebo použiť primeraným spôsobom tiež na vedecké a umelecké účely a pre tlačové, filmové, rozhlasové a televízne spravodajstvo. Ani také použitie však nesmie byť v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby (3).

12. Podľa § 10 ods. 8 zák. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vo veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, vo veciach ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných prostriedkoch, vo veciach ochrany osobných údajov alebo vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva je tarifnou hodnotou 1000 eur, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy, a 2000 eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy.

13. V súdnej veci ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle citovaných ustanovení OZ. Z povahy konania vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je vždy závislé od úvahy súdu a preto je spravodlivé, aby až súdom prisúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet trov konania. Dôvodom je, že pri rozhodovaní o náhrade trov sa úvaha súdu môže týkať len skutkových okolností podstatných pre rozhodnutie o výške priznaného nároku, a to aj bez ohľadu na výšku uplatneného nároku v žalobe. Pre priznanie plnej náhrady trov konania v súdnej veci v prospech žalobcu nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu strany konania. Okresný súd preto správne o náhrade trov konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP, keď priznal nárok v rozsahu 100 % úspešnému žalobcovi, čo do základu priznanej sumy, pretože výška priznanej sumy závisela od úvahy súdu a zamietnutá časť istiny nepredstavovala procesný úspech žalovaného, ale iba dôsledok úvahy súdu.

14. Je zároveň v danej veci potrebné rozlišovať rozhodnutie o priznaní nároku na náhradu trov konania od rozhodnutia o konkrétnej výške náhrady trov konania v závislosti od jednotlivých úkonov urobených v rámci civilného konania. Okresný súd vo veci rozhodol meritórne, a preto súčasne rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania v súlade s § 262 ods. 1 CSP s tým, že o výške rozhodne súd prvej inštancie až po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

15. Odvolacia námietka žalovaného nebola správna, nakoľko ust. § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb sa uplatní až pri rozhodovaní súdu o samotnej výške náhrady trov konania. Uvedené ustanovenie upravuje tarifnú hodnotu veci pevnou sumou 2.000 € v konaniach, v ktorých sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy a slúži až pre výpočet tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby advokáta za zastupovanie v takomto súdnom konaní. To znamená, že žalobca má nárok na náhradu trov právneho zastúpenia pri nemajetkovej ujme len z tarifnej hodnoty 2.000 € tak, ako to uvádzajú žalovaný a intervenient na strane žalovaného, ale táto podmienka, resp. postup sa uplatní až pri rozhodovaní okresného súdu o konkrétnej výške náhrady trov právneho zastúpenia za jednotlivé úkony právnej služby a neaplikuje sa pri rozhodovaní súdu len o samom nároku na náhradu trov konania.

16. Odvolací súd na základe uvedených záverov musí konštatovať správnosť rozhodnutia okresného súdu v odvolaní napadnutom rozsahu, pretože rozsah náhrady trov konania, pokiaľ ide len o nárok podľa § 262 ods. 1 CSP, sa odvíja od prisúdenej sumy, a preto v režime ustanovenia § 255 ods. 1 CSP mal žalobca plný úspech. Okresný súd preto rozhodol správne tak, že žalobca má voči žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % účelne vynaložených trov z prisúdenej sumy 12.450 €. Takto určená náhrada trov konania sa bude vzťahovať na výpočet výšky náhrady za prípadné iné preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky v súvislosti s uplatňovaním práva okrem nároku na náhradu trov právneho zastúpenia, kde bude potrebné vychádzať z tarifnej hodnoty 2.000 € v súlade s ust. § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.

17. Na základe uvedených záverov odvolací súd rozhodnutie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti o nároku na náhradu trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté na základe ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého bol žalobca v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný, a preto by mal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, ale keďže mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, súd mu nárok na ich náhradu nepriznal.

19. Odvolanie nesmerovalo proti rozhodnutiu okresného súdu vo veci samej, preto v tomto výroku rozhodnutie ostalo nedotknuté.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).